

KOLIBAKTERIOZĖS PAPLITIMAS ŪKIUOSE IR IŠ VIETINIŲ KAMIENŲ SUKURTOS PARŠELIŲ *E. COLI* VAKCINOS EFEKTYVUMO TYRIMAI

Justinas Antanas Dobilas, Leonas Barzelis,
Lietuvos veterinarijos institutas

Santrauka. Per 1994–1997 m. bakteriologiškai persėjome 227 muziejines *E. coli* kultūras bei 11 *E. coli* kultūrų, išskirtų iš patologinės medžiagos, gautos iš 26 Lietuvos rajonų 46 ūkių ir ūkininkų fermų. Iširtos šių kultūrų morfologinės, kultūrinės, biocheminės, antigeninės ir imunogeninės savybės. Tyrimais nustatėme, kad išskirtos *E. coli* kultūros turi 1-2 arba visus 5 paviršinius adhezinius antigenus, o po daugkartinių persėjimų bei agliutinavimo su monovalentiniais adhezinais serumais jų savybės kinta. Dėl to daugelį tirtų *E. coli* kamienų teko išbrokuoti. Mikroorganizmų kolekcijai atrinkta tik 20 *E. coli* kamienų.

Inaktyvuotos paršelių kolibakterijų vakcinose naudojami *E. coli* kamienai Nr. 130; Nr. 186; Nr. 213; Nr. 215; Nr. 222; Nr. 231, kurie po daugkartinių persėjimų nekeičia antigeninių ir imunogeninių savybių.

Baltosios pelės, imunizuotos paršelių kolibakterijų vakcina ir eksperimentiškai užkrėstos virulentiškais *E. coli* bakterijomis, liko gyvos. Pagaminta inaktyvuota paršelių kolibakterijų vakcina paršeliams vakcinuoti, išbandyta ir naudojama Kauno raj. Boniškių, Pasvalio raj. Šalnaičių, Šilutės raj. Grabupėlių ir kitų ūkių fermose. Čia 0,5-4 mėn. amžiaus paršeliai ir krinta 3,6 karto mažiau.

Reikšminiai žodžiai: epizootologija, *E. coli*, vakcinose, imunizacija, imunitetas.